Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування Ковельського міськрайонного суду Волинської області 08.09.2026

Луцьк, 2026

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.09.2026 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування Ковельського міськрайонного суду Волинської області (далі – суд, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Храновський Назарій Ігорович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, керівник групи НПМ;

Шкльода Катерина Олександрівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області;

Литвинчук Ірина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Щесюк Оксана Вікторівна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відвідування проводилось у присутності керівника апарату суду, **Мелюх Оксани Валентинівни.**

Загальна інформація.

Об’єкт відвідування є судом першої інстанції, який розглядає цивільні, кримінальні, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальним законодавством.

Суд розташований за адресою: Волинська область, місто Ковель, вулиця Незалежності, будинок 15.

Голова суду - **Денисюк Тетяна Валеріївна**.

Станом на дату проведення відвідування штатна чисельність суддів становила 15 посад, з яких 8 були зайняті, а 7 залишалися вакантними.

У ході відвідування суду представникам групи НПМ надано можливість безперешкодного доступу до усіх приміщень будівлі суду.

У триповерховому приміщенні суду облаштовано два входи: головний та спеціального призначення – для висадки та конвоювання підсудних.

Будівля адаптована з урахуванням доступності для осіб з інвалідністю, центральний вхід обладнано кнопкою виклику персоналу, наявні інформаційні таблички з написами шрифтом Брайля для орієнтації людей із вадами зору, шлях виділено контрастними кольорами, які полегшують орієнтацію людям з обмеженими можливостями руху та вадами зору (фото 1, 2).

На огородженій території установи наявний майданчик для стоянки автотранспорту для працівників суду та громадян, у тому числі для маломобільних груп населення. Також, на території розміщено одноповерхове приміщення архіву

суду, котельня та альтанки з відпочинковими зонами для відвідувачів суду (фото 3, 4).

У холі, наявні інформаційні стенди з інформацією для осіб, які прибули до суду, зокрема, номери телефонів гарячих ліній центрів надання безоплатної правничої допомоги, Уповноваженого Верховної Ради України, правами та обов'язками учасників судових процесів.

Зовні будівель суду та в приміщеннях встановлено 16 камер відеоспостереження, наявне попередження про відеозйомку: 6 – зовнішні, 10 - внутрішні.

Охорона установи, пропускний режим та реєстрація пропуску осіб до приміщень суду здійснюються працівниками Територіального управління Служби судової охорони у Волинській області. На посту охорони наявний стаціонарний металодетектор арочного типу (фото 5).

На першому поверсі установи розташовано 2 зали для розгляду цивільних та кримінальних справ, які обладнані системою відеоконференцзв'язку та спеціальною кабіною для підсудних (засуджених), яка захищена склом для забезпечення безпеки. Також, приміщення обладнане необхідною технікою для фіксації судового процесу, зокрема з можливістю відеозапису засідань. Вікна залів судових засідань для розгляду кримінальних справ оснащені ґратами, що забезпечує додаткову безпеку (фото 6).

Також, на третьому поверсі розташовано 2 зали для розгляду кримінальних справ та 1 – для розгляду цивільних.

Кімната для ознайомлення з матеріалами справи учасниками процесів, яка використовується й як кабінет для роботи з адвокатом обладнана меблями, технікою, необхідною для роботи учасників судових процесів (фото 7).

В установі наявні дві аптечки, які містять ліки необхідні для надання домедичної допомоги з актуальним строком придатності (фото 8).

Конвоювання осіб до суду здійснюється через окремий вхід, де наявна огороджена стоянка для спеціального автотранспорту варти. Маршрут конвоювання обвинувачених відокремлений від загальнодоступних приміщень та убезпечений від доступу сторонніх осіб (фото 9).

Конвойне приміщення, яке складається із приміщення для конвою, та 3 камер для доставлених в суд осіб, що перебувають під вартою, відповідають нормативним вимогам: є вентиляція, освітлення, забезпечений доступ до туалетів та питної води.

Станом на дату проведення візиту групою НПМ встановлено, що у 2026 році до установи надійшло 222 заявки на конвоювання обвинувачених, підсудних та засуджених, з яких фактично доставлено 212 осіб.

Приміщення суду обладнано пожежною сигналізацією, системою протидимного захисту. Вогнегасники наповнені, розміщені з урахуванням норм протипожежної безпеки.

Затверджені шляхи евакуації усіх приміщень суду.

Під час сигналу «Повітряна тривога» працівники та відвідувачі суду користуються укриттям (фото 10, 11), яке розташоване в будівлі Закладу загальної середньої освіти «Ліцей №1» м. Ковель, про що сторонами 01.09.2026

укладено договір.

Упродовж поточного року до Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини звернення щодо неналежного поводження із обвинуваченими, підсудними, засудженими під час їх перебування у приміщеннях зазначеної установи не надходили.

Фактів заподіяння тілесних ушкоджень або насильницької смерті особам вказаної категорії під час їх перебування в суді не встановлено.

Станом на час проведення відвідування в приміщеннях суду, зокрема у конвойному приміщенні, особи, затримані за підозрою у вчиненні кримінальних правопорушень, а також обвинувачені, не утримувались.

У зв'язку з відсутністю зазначених осіб можливість проведення з ними конфіденційних інтерв'ю була відсутня.

Відвідування суду здійснювалося вперше.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права не бути підданим катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню (стаття 5 Загальної декларації прав людини, стаття 3 Конвенції 4 про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України)

1. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог п. 6.5.2 Державних будівельних норм В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), де визначено, що кількість камер для підсудних (засуджених) слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ.

У ході відвідування встановлено, що в суді використовується 3 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, кількість конвойованих у 2025 році – 350 осіб. Відповідно до зазначених вимог, у суді має бути облаштовано по 3 камери для тримання обвинувачених, підсудних, засуджених на один зал. Площа кожної камери повинна бути не менше 4 м². Натомість в суді наявні лише дві камери для тримання обвинувачених, підсудних, засуджених, що порушує вимоги роздільного тримання чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою (фото 11).

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України)

2. У порушення вимог п. 11.5 ДБН 2.2- 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (надалі - ДБН) санітарний вузол у будівлі суду не пристосований для користування особами з інвалідністю через відсутність поручнів та інших пристосувань необхідних для осіб, що пересуваються на кріслі колісному або милицях (фото 12).

3. У порушення п. 6.3.3 ДБН доступ маломобільним групам населення та підсудним (засудженим), що пересуваються на кріслах колісних до залів судових

засідань та інших приміщень суду на третій поверх є фактично неможливим через відсутність ліфту або іншого підйомного механізму.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Волинській області:

1.1. Вжити дієвих заходів щодо запобігання та недопущення у подальшому порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини.

2. Ковельському міськрайонному суду Волинської області відповідно до їх компетенції:

2.1. проаналізувати виявлені порушення у діяльності установи та розробити відповідний план заходів щодо їх усунення та попередження в подальшому;

2.2. переобладнати санвузол для маломобільних осіб;

2.3. забезпечити кількість камер для підсудних (засуджених) відповідно до кількості залів з розгляду кримінальних справ з розрахунку 3 кімнати на 1 зал;

2.4. забезпечити доступ маломобільним групам населення та підсудним (засудженим), що пересуваються на кріслах колісних до залів судових засідань та інших приміщень суду на третій поверх установи.

Додатки до звіту: фототаблиця на 3 арк.

Керівник групи НПМ:

Головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини **Назарій ХРАНОВСЬКИЙ**

Фототаблиця

Фото 1

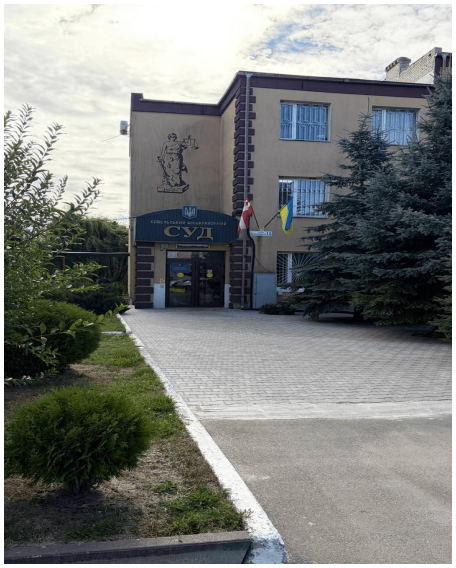

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

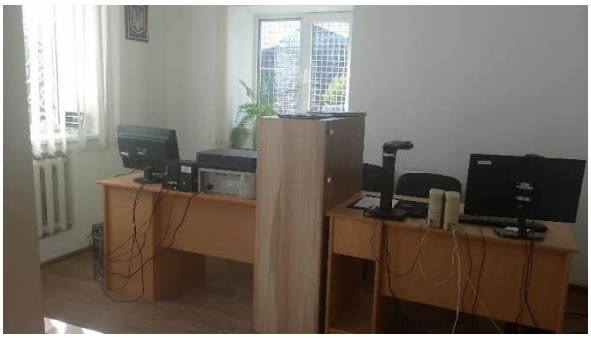

Фото 8

Фото 9

Фото 10

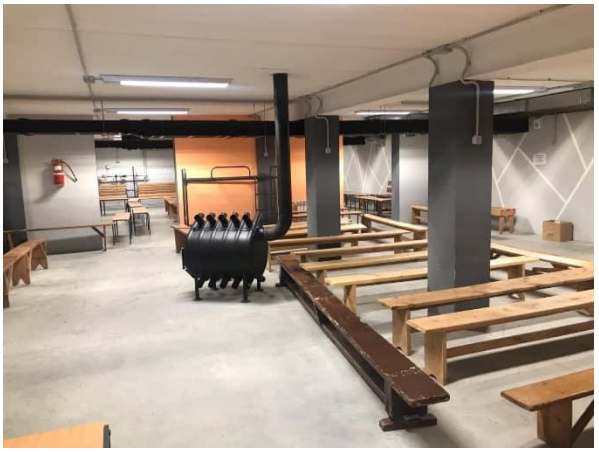

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

